

Buletin informativ pentru bibliotecile publice din județul Galați

Asociația

An. 16, nr. 2(49), iun. 2020

ISSN 2065 - 5754

Sumar

Proiecte educaționale

Cu vara-n suflet și cireșe la urechi!
la Filiala Nr. 2
de Cătălina Șoltuz
pag. 3

Educație

Codingul : „Prin pași mici,
salturi uriașe!”
de Bianca Mărgărit și Ioana Chicu
pag. 4-5

Profesional

Tutorial pentru completarea
colecțiilor folosind oportunitățile
sistemului integrat TinREAD
de Titina Maricica Dediu
pag. 6-7

Memorie locală

Aniversările anului în localitățile
din județul Galați: iul. - sept. 2020
de Otilia Pricopi
pag. 8-13

Întâmplări adevărate

Lumina din întuneric
de Mihaela Gudană
pag. 14-15

In memoriam -

personalități ale locului

Printre ramuri de finic, domnul
învățător Ion Toporău
sueie drumul către stele...
de Costina Sava și Ionica Sava
pag. 15

Din județ

O pagină de istorie locală
din lucrările
învățătorului Alexandru Chiscop
de Gina Obreja
pag. 16-18

Editorial

Camelia Toporaș, redactor-șef

Depășind perioada stării de urgență, în care bibliotecile au fost nevoite să își închidă porțile iar bibliotecarii au încercat să compenseze această restricție printr-o multitudine de servicii și proiecte on-line, ne aflăm pe mai departe într-o perioadă prelungită de limitări și restricții, dar care le permite totuși utilizatorilor să ne pășescă pragul.

Bibliotecile din județ și-au redeschis și ele, încetul cu încetul, serviciile pentru publicul fidel, fiind inițiate noi proiecte sau continuate altele. Unul dintre aceste proiecte, inspirat intitulat „Cu vara-n suflet și cireșe la urechi!”, despre care puteți citi și în aceste pagini, a debutat la Filiala Nr. 2 a Bibliotecii Județene „V.A. Urechia”, antrenând în activitățile sale creative bibliotecari și utilizatori din județ și încercând să însenineze acest început de vară „altfel”, aflat sub semnul pandemiei, cu spiritul copilăriei.

Despre un alt gen de activități ne împărtășesc, în acest număr, experiențele lor colegile din cadrul Centrului de Informare Comunitară, care, urmând exemplul altor cluburi de coding care și-au desfășurat activitatea în anii anteriori, în condiții normale, au inițiat o astfel de activitate în perioada de început de pandemie, continuând să o desfășoare și în prezent.

Secțiunea profesională a buletinului oferă bibliotecarilor care au accesat mai puțin utilitățile Tinread, în special în zona de propuneri de achiziții, posibilitatea de a urmări pașii care trebuie urmați în procesul de solicitare a unor titluri a căror lipsă din colecțiile bibliotecii este semnalată de utilizatorii bibliotecii sau al căror număr este insuficient în raport cu solicitările de împrumut.

Aniversările următorului trimestru din acest an sunt semnalate ca de obicei colegilor din județ, în rubrica de memorie locală, raportarea la memorie, la trecutul comunității fiind prezentă și în paginile următoare, prin creionarea unor personalități din județ, care în cazul de față sunt învățătorii Ion Toporău (din Cudalbi) și Alexandru Chiscop (din Țepu).

Alături de obișnuita povestire, cu care ne încântă de ceva numere Mihaela Gudană, o altă poveste, de această dată din realitatea istorică a acestor ținuturi ne este relevată prin intermediul Ginei Obreja, care a scos, din tainițele ascunse ale bibliotecii, pagini dintr-un manuscris dactilografiat, semnat de Alexandru Chiscop, care stă mărturie pentru realitățile crude ale perioadei Primului Război Mondial în comuna Țepu.

Astfel, împărțită între trecut și prezent, între memoria comunității și actualitatea serviciilor și proiectelor, biblioteca publică își dovedește în continuare utilitatea și importanța în comunitatea locală, indiferent de mărimea acesteia.

Cu vara-n suflet și cireșe la urechi!

Proiect educațional la Filiala Nr. 2 „Paul Păltănea”

Cătălina Șoltuz, responsabil Filiala Nr. 2 „Paul Păltănea”

Proiectul inițiat la Filiala Nr. 2 a Bibliotecii Județene «V.A. Urechia», în colaborare cu bibliotecile din județul Galați, a adus împreună, sub simbolul Cireșarului, bucuria începutului verii și inocența copilăriei, fiind dedicat publicului cel mai fidel al bibliotecilor, copiii. Un proiect desfășurat sub semnul respectării normelor de distanțare fizică, asemenea celor din ultima perioadă, deci un proiect online, în care copiii și-au împărtășit fotografii și creații aflate sub semnul începutului celui mai așteptat anotimp, care vestește perioada vacanței.

Există în lumea aceasta controversată și plină de provocări o perioadă a inocenței, a fanteziei, a visurilor - copilăria... care poate fi puntea pe care alergăm să ne eliberăm de griji și ne croim drumul spre rai, mâna care ne ocrotește de ploile suferinței și de umbrele tăcerii.

O viață nu ne-ar ajunge să reținem amintirile copilăriei, să ne plimbăm picioarele în lung și-n lat, să ne purtăm visele spre zări înalte și să ne culcăm seara, sleiți de puteri sub cerul înstelat, fără griji și gânduri grele, doar cu imaginea răsăritului de a doua zi!!!

Prima lună de vară, Cireșar, vestește vacanța și împacă copiii cu pomii. Căci cei din urmă îi primesc pe primii în brațele lor rămuroase, sub umbrele lor înfrunzite și îi hrănesc cu fructe prinse de codițe. Cireșele l-au ispitit pe Creangă și au împodobit urechile Anei Blandiana. Ele bucură orice suflet de copil...

Odată cu venirea lui Cireșar, Filiala Nr. 2 „Paul Păltănea”, în colaborare cu bibliotecile și școlile din comunele Frumușița, Ghidigeni, Măstăcani, Reditu, Scânteiești, Schela, Suceveni, Tg. Bujor, Valea Mărului, Vânători, a dat startul unui nou proiect recreativ și distractiv online, intitulat „Cu vara în suflet și cireșe la urechi”.

Bibliotecari din județul Galați și utilizatori ai bibliotecilor publice din județ s-au reunit sub dezideratele acestui proiect comun, care a urmărit valorificarea interdisciplinară a cunoștințelor și informațiilor referitoare la fructul lunii, cireșa. În preponderență copiii, dar nu numai ei, au fost încurajați să se manifeste creativ, să fotografieze, să deseneze și să coloreze, să confecționeze și să modeleze, să compună versuri și povești, să creeze filmulețe, să bucătărească, să inventeze, adică să se exprime creativ prin orice modalitate dorită, trimițând online fotografiile ale lucrărilor realizate.

Detalii și fotografii referitoare la această campanie au putut fi urmărite pe pagina de facebook

a filialei: <https://www.facebook.com/BVAU-Filiala-nr2-Paul-P-%C4%83t%C4%83nea-Gala%C8%9Bi-Biblioteca-Municipal%C4%83-537902519608781/>, cât și pe paginile de facebook ale bibliotecilor publice din județ, participante la această activitate.

Proiectul a reușit să capteze atenția copiilor, antrenându-i în desfășurarea unor activități distractive și reușind să formeze o comunitate pe baza unor interese comune, facilitând participarea instituției bibliotecii la dezvoltarea unor abilități și capacități ale utilizatorilor săi și la obținerea unor rezultate pozitive în dezvoltarea personală a participanților, precum și conștientizarea faptului că biblioteca județeană, în colaborare cu bibliotecile comunale și orașenești, pot oferi alternative educative pentru petrecerea timpului liber prin activitățile desfășurate.

Codingul „Prin pași mici, salturi uriașe!”

Bianca
Mărgărit

bibliotecari
Serviciul Referințe

Ioana
Chicu

Proiectul Code Kids, implementat de Fundația Progress, a debutat în acest an și la sediul Bibliotecii Județene „V. A. Urechia”, activitățile planificate a se desfășura în spațiul Biroului „Referințe electronice/ Internet” mutându-se, din cauza epidemiei Covid-19, în mediul online.

Contextul actual, dominat de criza provocată de epidemia de COVID-19, a determinat o reorganizare a serviciilor furnizate în zona publică; bibliotecile publice și-au adaptat serviciile noilor realități, orientându-se spre zona online. Activități și proiecte care se desfășurau cu publicul, în incinta bibliotecilor, au suferit transformări, desfășurându-se exclusiv online, în scopul protejării atât a utilizatorilor, cât și a bibliotecarilor.

Un astfel de proiect este și Code Kids, implementat de Fundația Progress, anul 2020 reprezentând al doilea an de desfășurare al acestuia la nivelul județului Galați. Proiectul vizează dezvoltarea unor competențe de programare vizuală STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie, Matematică) în rândul copiilor și adolescenților. Activitățile de formare și atelierile organizate oferă posibilitatea explorării lumii digitale, dezvoltând abilități utile atât în procesul de învățare, cât și în identificarea unui potențial parcurs în carieră.

Biblioteca Județeană „V. A. Urechia”, prin Compartimentul Referințe Electronice și Internet, a lansat activitățile de coding din acest an la sfârșitul lunii martie, perioadă care a coincis cu acutizarea crizei cauzate de pandemia de coronavirus.

Premergător desfășurării efective a orelor de coding, a fost încheiat un parteneriat cu Școala Gimnazială nr. 25 (director prof. Dorina Savin), prin care s-a stabilit participarea unui grup de elevi cu vârste între 10 și 14 ani, îndrumat de prof. Mirela Corjos și de bibliotecarii din cadrul Centrului de Informare Comunitară (Serviciul Referințe).

Printre primele activități desfășurate au fost:

- alegerea unui nume al grupei de coding nou create: „Codații de la 25”;
- inițierea copiilor pe platforma Code.org – înscrierea lor, pe baza contului de gmail;

- participarea la discuții pe grupul de whatsapp al grupei nou create pentru Code Kids;
- oferirea de informații copiilor cu privire la modalitățile de abordare a modulelor, precum și de rezolvare a temelor;
- stabilirea a două întâlniri săptămânale, având ca suport platforma Zoom Cloud Meetings;
- completarea catalogului grupei Galați 2020.

Ulterior, întâlnirile săptămânale s-au desfășurat conform graficului, copiii parcurgând cu succes modulele propuse de către organizatorii cursurilor.

Pe lângă aceste activități, care i-au implicat direct pe copii, bibliotecarii au participat la mai multe webinarii, propuse de către Fundația Progress. Acestea s-au desfășurat pe contul de Facebook al echipei de proiect Code Kids, sub forma unor sesiuni live. În cadrul acestor sesiuni interactive, am aflat despre activitățile cu partenerii (workshopuri, vizite, prezentări), competiția Super Coders, concursuri în afara programului Code Kids, cercetări cu privire la situația actuală, module pilot pentru diverse categorii de copii.

Un webinar cu conținut profund interactiv, care i-a implicat și pe copii, nu doar pe bibliotecari

Interacțiunea „Codaților de la 25” și a coordonatorilor pe platforma Zoom

a fost cel din data de 1 aprilie 2020. Invitații speciali ai acestui webinar au fost Laura Simion – elevă a Colegiului Național „Al. Lahovary” Râmnicu Vâlcea, ambasadoare cu experiență în cadrul proiectului Code Kids și Iulian Todor, specialist programator, angajat al unei companii japoneze în domeniu. De remarcat este că Laura Simion s-a hotărât să urmeze cursurile unei facultăți în domeniul IT, după ce a parcurs toate etapele cursurilor de coding, fiind, de asemenea, pasionată și de robotică. Întâlnirea s-a desfășurat sub forma unei introduceri a invitaților, urmată de o descriere generală a proiectului, iar invitații au povestit cum abilitățile în domeniul codingului le-au fost de folos la serviciu și în viața de zi de zi. În urma discuțiilor, au fost identificate următoarele beneficii ale codingului:

- dezvoltarea gândirii critice;
- abilitatea de a găsi soluții multiple la aceeași problemă;
- perspectiva găsirii unui serviciu profitabil, pe termen lung, care să reziste tuturor fluctuațiilor de pe piața muncii;
- descoperirea unei pasiuni ce se poate dezvolta concomitent cu domeniul de activitate al profesiei;
- posibilitatea de a fi parte a unei echipe de robotică;
- capacitatea de a-și tehnologiza propria locuință/birou, dar și repararea propriilor dispozitive electronice.

Partea cea mai captivantă a acestui webinar a fost sesiunea de întrebări și răspunsuri. Printre cele mai interesante întrebări au fost:

- De câți ani e nevoie ca să devii un bun programator?
- Cât timp durează crearea unei aplicații?
- Câte coduri are o aplicație?
- Care este proiectul de suflet dezvoltat în carieră?

La finalul întâlnirii, invitații i-au provocat pe copii să răspundă rapid la întrebarea: „Când auziți cuvântul *coding*, la ce vă gândiți?”

Alte webinarii s-au adresat bibliotecarilor. „Utilizarea instrumentelor online în serviciile de bibliotecă la distanță” a avut ca obiectiv felul în care bibliotecile își pot adapta serviciile în perioada de izolare cauzată de pandemia de coronavirus. Altă sesiune live a vizat reiterarea detaliată a parcursului unui copil/adolescent în cadrul unui club de coding, respectiv grupa de începători, avansați; cu prilejul unei alte întâlniri, au fost detaliate de către Ovidiu

Diplome ale „Codațiilor de la 25”, postate pe pagina de facebook a proiectului

Ana, manager de proiect Code Kids, regulile de conduită în cadrul grupului de discuții *Echipa de Proiect Code Kids*, în care s-a accentuat ideea că grupul acesta se bazează pe învățarea creativă.

În luna mai, bibliotecarii implicați în cadrul proiectului Code Kids au fost solicitați să răspundă întrebărilor unui chestionar care viza stadiul actual al desfășurării acestuia la nivel local și să furnizeze date care să ajute la îmbunătățirea derulării acestuia, respectiv eficientizarea modului în care echipele locale pot fi ajutate de la nivel central.

Perioada în care a demarat activitatea clubului „Codații de la 25” a reprezentat o provocare atât pentru copii, cât și pentru bibliotecari – a însemnat un efort de adaptare la folosirea în exclusivitate a mijloacelor IT în desfășurarea cursurilor, de folosire a unor canale de comunicare, care să respecte normele de distanțare fizică.

Cursurile continuă, iar până în acest moment, copiii au parcurs deja temele propuse de organizatori, activitățile desfășurate demonstrând faptul că proiectul Code Kids reprezintă o formă modernă de învățare, atractivă și interactivă, care poate deschide participanților calea spre explorarea lumii digitale.

Tutorial pentru completarea colecțiilor folosind oportunitățile sistemului integrat TinREAD

Titina Maricica Dediu, șef Biroul Completare, achiziții. Evidența colecțiilor

Achiziția de noi documente pentru colecțiile bibliotecii are ca principală prioritate solicitările utilizatorilor bibliotecii iar sistemul integrat de bibliotecă TinREAD oferă oportunități pentru colectarea eficientă a acestor solicitări și prin intermediul bibliotecarilor, indiferent de zona în care aceștia activează. Este suficient ca aceștia să sesizeze necesitatea de achiziție a documentelor pe care utilizatorii nu le-au găsit în colecțiile bibliotecii sau pe care aceștia le solicită în mod expres, pentru a fi incluse în următoarea procedură de achiziție.

Completarea colecțiilor este una dintre activitățile de bază ale bibliotecii publice, acest proces desfășurându-se după anumite principii de completare a colecțiilor. Unul dintre aceste principii este reprezentat de nevoia de informare din partea utilizatorilor.

Pentru a putea fi la curent cu solicitările venite din partea utilizatorilor, în practica actuală, biblioteca folosește instrumente diverse între care amintim: propunerile de achiziție, cutia cu sugestii și propuneri, sondajele bazate pe chestionare ce se pot distribui periodic sau permanent în cadrul bibliotecii.

Pe lângă instrumentul de primire a propunerilor de achiziție, de la utilizatori direct, prin intermediul Sistemului integrat TinREAD implementat în bibliotecă, este important să menționăm că bibliotecarii care sunt în contact cu publicul, și nu numai, pot utiliza în TinREAD instrumentul: **solicitări de achiziție prin intermediul sistemului integrat.**

Solicitările de achiziție se fac în prealabil după o verificare a titlului respectiv în baza de date și pot fi:

- solicitări pentru un titlu existent în baza de date – bibliotecarul solicită o suplimentare pentru un titlu existent;
- solicitări pentru un nou titlu (care nu există în catalogul bibliotecii).

Pentru a adăuga o solicitare pentru un titlu existent în baza de date, bibliotecarul solicită o suplimentare pentru un titlu existent, după cum urmează:

- se introduc în meniul **Căutare avansată** criteriile de căutare, pentru identificarea titlului dorit;
- se bifează în caseta de selecție titlul dorit;
- se accesează butonul **Acțiuni**, apoi opțiunea **Solicită**, și pentru tipul de comandă fermă se completează numărul de exemplare dorit.

The screenshot displays the TinREAD web application interface. At the top, the search bar is set to 'Căutare Avansată' with the language set to 'Română'. The search criteria are 'Titlu propriu' and 'Teatru'. A dropdown menu is open over the search results, showing options like 'Importă', 'Exportă', and 'Solicită'. The 'Solicită' option is highlighted with a red box. Below the search results, a table lists items with checkboxes. The checkbox for the first item is checked and highlighted with a red box. A red arrow points from this checkbox to the 'Acțiuni' button at the bottom of the table, which is also highlighted with a red box. Another red arrow points from the 'Acțiuni' button to a 'Solicită' modal window. This window has a dropdown menu for 'OU Type' set to 'Comandă fermă' and a text field for 'Solicită cantitate:' set to '1'. A red circle highlights the 'Solicită' button at the bottom of the modal window.

Pentru a adăuga o solicitare pentru un nou titlu (care nu există deja în catalog), se procedează după cum urmează:

- se identifică elementele noi înregistrări pe site-urile editurilor sau în cataloagele altor biblioteci;

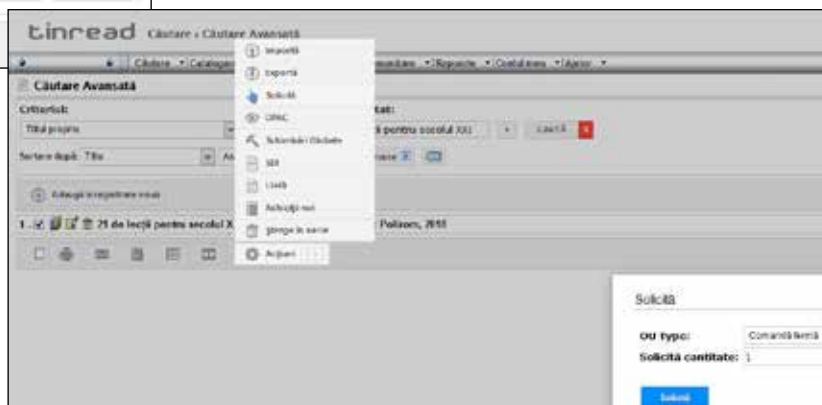

- din meniul Căutare avansată se accesează butonul **Adaugă înregistrare nouă**;
- această acțiune va crea o nouă înregistrare bibliografică în catalogul principal;
- se va selecta formatul MARC pe care doriți să îl folosiți la descrierea acestei noi înregistrări iar la tipul înregistrării – Achiziții, apoi se va apăsa butonul „Selectează”;

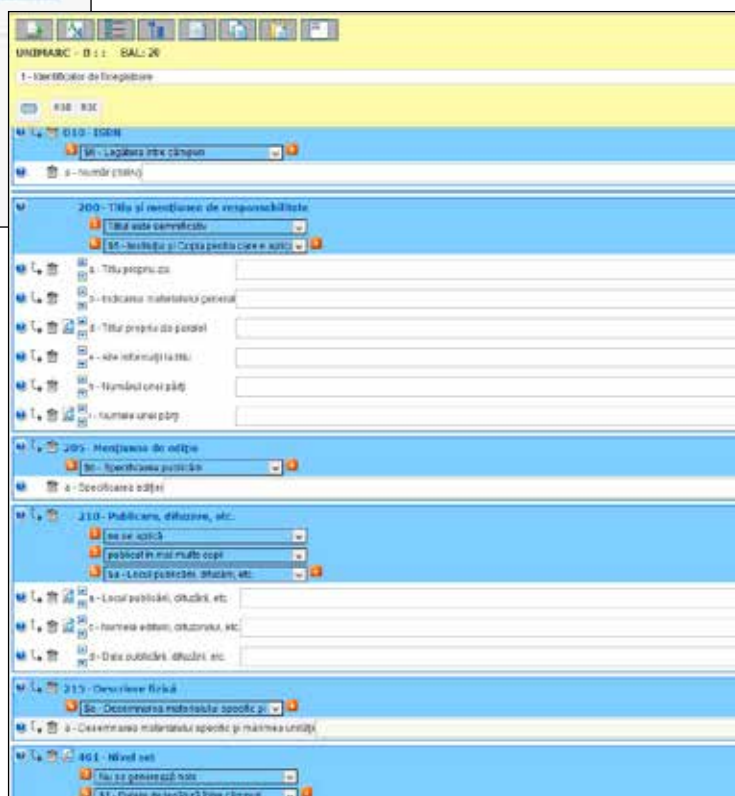

- se va deschide macheta de introducere a datelor bibliografice și se vor completa datele sumare de identificare pentru titlul solicitat:
  - ISBN,
  - titlul propriu-zis,
  - editura,
  - date publicare (loc, editură, an),
  - autorul lucrării,
- apoi se salvează înregistrarea.

- după salvarea înregistrării se va face căutarea în catalog, pentru a se identifica titlul creat;
- se va face solicitarea, la fel ca în exemplul de mai sus pentru un titlu existent în baza de date:
  - se bifează caseta de selecție,
  - apoi butonul acțiuni, solicită
  - se completează numărul de exemplare dorit pentru a fi achiziționate.

După finalizarea operației de solicitare, comanda de necesar pentru respectivul titlu va fi regăsită în modulul Achiziție, de unde bibliotecarii din cadrul Biroului Completare. Achiziție vor centraliza propunerile în scopul achiziției acestora.

Aniversările anului în localitățile din județul Galați: iulie - septembrie 2020

BARCEA

19 iulie - 50 de ani de la nașterea, în anul 1970, în com. Barcea, jud. Galați, a cadrului didactic universitar **Claudia BURUIANĂ**, doctor în sociologie, cercetător științific la Institutul de Sociologie al Academiei Române, membră a Asociației Române de Sociologie și a Centrului de Excelență în Geopolitică și Antropologie Vizuală a Universității din București.

28 septembrie - 115 ani de la nașterea, în anul 1905, în com. Barcea, jud. Galați, a preotului **Gheorghe SOARE**, absolvent al Seminarului Teologic „Sf. Andrei” din Galați, diacon și preot la Biserica „Sf. Vineri-Hereasca” din București, inspector bisericesc, consilier la Arhiepiscopia Bucureștilor, consilier patriarhal la Sectorul Învățământ și Relații Externe, apoi la sectorul Bunuri și Fondul Central Misionar, autor de studii de drept canonic (d. 6 iun. 1971, București).

BĂNEASA

17 septembrie - 90 de ani de la nașterea, în anul 1930, în com. Băneasa, jud. Galați, a profesorului universitar **Dumitru SÂRBU**, cadru didactic la Catedra de Educație fizică și sport a Institutului Politehnic din Galați, decan al Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității „Dunărea de Jos” din Galați, director al Filialei Galați a Academiei Olimpice Române, membru al Consiliului Științei și Sportului din România, al Colegiului Central al Antrenorilor și al Comitetului Federației Române de Handbal.

BEREȘTI

23 septembrie - 95 de ani de la nașterea, în anul 1925, în Berești, jud. Galați, a actorului **Constantin GURIȚĂ**, absolvent al Institutului de Teatru din București, care a interpretat numeroase roluri în filme artistice românești, în perioada 1963-1984, alături de mari artiști precum Marga Barbu și Florin Piersic, printre care binecunoscutele „Masca de argint”, „Iancu Jianu”, „Haiducii lui Șaptecai”, „Zestrea Domniței Ralu”, actor la Teatrul Nottara din București (d. 2 mart. 2009).

BRANIȘTEA

2 septembrie - 75 de ani de la nașterea, în anul 1950, în com. Braniștea, jud. Galați, a profesorului de filosofie și științe sociale **Traian DRĂGĂNESCU**, fost director al Grupului Școlar Industrial Metalurgic Galați și inspector școlar, autor de carte în domeniul filosofiei și sociologiei, membru al Uniunii Scriitorilor din România - Filiala Bacău, care a publicat în numeroase reviste de specialitate și care s-a remarcat în mod deosebit prin cercetări asupra operei lui Mircea Eliade.

Traian
DRĂGĂNESCU

BUCIUMENI

Iordache
ZAMFIR

14 august - 105 de ani de la nașterea, în anul 1915, în com. Buciumeni, jud. Galați, a preotului **Iordache ZAMFIR**, care a slujit în parohia comunei Matca și care, după o perioadă de detenție politică la Galați și Aiud, a fost preot paroh în comuna Corod din județul Galați, la Bisericile „Adormirea Maicii Domnului” și Biserica „Sf. Nicolae” (d. 8 iul. 2004, Focșani).

CERȚEȘTI

17 iulie - 70 de ani de la nașterea, în anul 1950, în Râmnicu Sărat, jud. Buzău, a profesorului de limba română **Adrian SÂNDULACHE**, director al Școlii Gimnaziale din comuna Cerțești, jud. Galați, deputat de Galați în perioada 9 iun. 1990 - 14 oct. 1992.

COSTACHE NEGRI

6 august - 70 de ani de la nașterea, în anul 1950, în com. Costache Negri, jud. Galați, a epigramistului **Ionel JECU**, colaborator al publicațiilor gălățene *Viața nouă*, *Incandescențe* și *Pagini dunărene*, membru al Cenaclului „Ciulinii Bărăganului”, al Cenaclului Umoriștilor Brăileni „Ștefan Tropică” și al Uniunii Epigramiștilor din România, membru fondator al Cenaclului Umoriștilor „Verva” din Galați.

Ionel JECU

FRUMUȘIȚA

4 iulie - 65 de ani de la nașterea, în anul 1955, în com. Frumușița, jud. Galați, a profesoarei de chimie **Ruxanda ȘERBAN**, cadru didactic la Colegiul Național „Vasile Alecsandri”, director al Liceului Teoretic „Emil Racoviță”, inspector general-adjunct, profesor asociat la Facultatea de Chimie Alimentară, autor de carte de specialitate, membră a Societății Române de Chimie.

Ruxanda ȘERBAN

GOHOR

28 iulie - 80 de ani de la nașterea, în anul 1940, în com. Gohor, jud. Galați, a scriitorului **Ion CHIRIC**, poet și publicist, întemeietor al revistei de cultură și al Editurii „Porto-Franco”, al cărei director a fost, membru și președinte al Societății Scriitorilor „Costache Negri” din Galați, membru al Uniunii Ziaristilor Profesioniști, autor de volume de versuri și proză (d. 8 mai 1999, Galați).

Ion CHIRIC

INDEPENDENȚA

16 septembrie - 35 de ani de la moartea, în anul 1985, în București, a artistului plastic **Aurel VLAD**, pictor, grafician, ilustrator de carte, conferențiar și decan al Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” din București, care a expus la Saloane Oficiale, la Anualele de Stat și la expoziții colective din țară, distins, în anul 1943, cu Premiul pentru Pictură al Municipiului Iași (n. 3 dec. 1915, com. Independența, jud. Galați).

Autoportret
Aurel VLAD

IVEȘTI

1 august - 125 de ani de la nașterea, în anul 1895, în com. Ivești, jud. Galați, a scriitorului și ziaristului **I. (IONESCU) VALERIAN**, profesor de limba și literatura română în cadrul Direcției Liceelor Militare din Ministerul Apărării Naționale, redactor la Direcția Presei de Stat, secretar, editor, redactor și director la revista *Viața literară*, membru al Societății literare „Academia Bârlădeană”, distins cu Premiul „Vasile Adamachi” al Academiei Române, membru și secretar general al Societății Scriitorilor Români (d. 21 nov. 1980, București).

I. (IONESCU)
VALERIAN

JORĂȘTI

23 septembrie - 75 de ani de la nașterea, în anul 1945, în com. Jorăști, jud. Galați, a scriitorului **Ioan Gh. TOFAN**, căpitan fluvial și pilot pe Dunărea maritimă, colaborator al revistelor literare gălățene, distins, pentru volumul „Piața Veche”, cu Premiul revistei *Dunărea de Jos* în anul 2013 și cu Premiul al II-lea la Festivalul Național de Creație „Vrancea Literară” în anul 2014.

Ioan Gh. TOFAN

Costică CIONTU

LIEȘTI

2 august - 60 de ani de la nașterea, în anul 1960, în com. Liești, jud. Galați, a doctorului în agronomie **Costică CIONTU**, cadru didactic al Universității de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București, prodecan și decan al Facultății de Agricultură din cadrul acestei universități, membru al Societății Române de Cercetări pentru Fizica Solului și al Societății Europene pentru Conservarea Solului.

MATCA

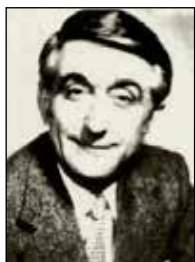
21 septembrie - 115 ani de la nașterea, în anul 1905, în com. Matca, jud. Tecuci (azi, în jud. Galați) a ieromonahului **Pimen BĂRBIERU**, stareț al Mănăstirii Negru-Vodă, care, datorită afilierii la gruparea de rezistență anticomunistă condusă de frații Arnăuțoiu, a trecut prin ororile detenției politice, în închisorile din Pitești, Jilava, Târgu Ocna, Baia Sprie și Aiud, după eliberarea din anul 1964, retrăgându-se la mănăstirea Cernica (d. 8 nov. 1983, com. Cernica, jud. Ilfov).

Pimen BĂRBIERU

NICOREȘTI

3 iulie - 150 de ani de la nașterea, în anul 1870, în satul Coasta Lupii, com. Nicorești, jud. Galați, a avocatului **Constantin Z. BUZDUGAN**, poet și ziarist, fondator al revistelor gălățene *Tribuna liberală*, *Votul universal*, *Dunărea* și *Dunărea de Jos*, redactor a numeroase publicații periodice, membru fondator al Universității Populare din Galați, traducător de excepție din limba franceză, care a realizat o traducere integrală a celebrei lucrări „Divina Comedie”, nepublicată însă (d. 21 dec. 1930, Galați).

Constantin Z.
BUZDUGAN

Marcel GAFTON

PECHEA

27 iulie - 95 de ani de la nașterea, în anul 1925, în com. Pechea, jud. Galați, a poetului și traducătorului **Marcel GAFTON**, care a debutat cu versuri în anul 1945, în *Revista Fundațiilor Regale*, colaborator al unor importante publicații periodice ale vremii: *Fapta*, *Luceafărul*, *Națiunea*, *România literară*, traducător din literaturile franceză și rusă (d. 21 dec. 1987, București).

Grigore BĂCANU

20 august - 85 de ani de la nașterea, în anul 1935, în com. Pechea, jud. Galați, a maestrului coregraf **Grigore BĂCANU**, culegător de folclor, formator pentru multe generații de dansatori populari, fondator și conducător al ansamblului folcloric Horincea (d. 24 iun. 2018).

22 septembrie - 160 de ani de la nașterea, în anul 1860, în com. Pechea, jud. Galați, a profesorului de limba latină și ziaristului **Alexandru NICOLESCU**, cadru didactic în Galați la Școala Comercială și Seminarul Teologic, director al Liceului „Vasile Alecsandri”, membru al Consiliului Comunal Galați și primar al orașului în anul 1905 și în perioada 1911-1912, redactor și director al ziarului *Galații*, membru fondator și vicepreședinte al Societății Corpului Didactic din județul Covurlui, membru fondator al Ateneului din Galați (d. 11 nov. 1937, Galați).

Alexandru
NICOLESCU

RĂDEȘTI

11 august - 55 de ani de la nașterea, în anul 1965, în com. Rădești, jud. Galați, a artistei plastice **Crenguța Corina MACARIE**, absolventă a Facultății de Arte Plastice din cadrul Universității „Dunărea de Jos” din Galați, cu expoziții personale și participări la expoziții colective locale și naționale, care a realizat în Galați lucrări de sculptură la catapeteasma Bisericii Grecești, pictură bizantină la Biserica Fortificată „Precista”, Biserica „Sf. Mina” și Biserica „Sf. Gheorghe”, deținătoare a Premiului pentru Pictură și a Diplomei de Excelență pentru promovarea valorilor culturale românești la Festivalul Internațional „Arta și tradiția în Europa”, în anul 2013.

Crenguța
MACARIE

Victor NECULA

29 august - 5 ani de la moartea, în anul 2015, în Galați, a profesorului de fizică **Victor NECULA**, cadru didactic al Liceului „Al.I. Cuza” și apoi al Liceului „Vasile Alecsandri” din Galați, timp de aproape patru decenii, director adjunct al celei din urmă instituții și inspector școlar de fizică, care și-a dedicat viața instruirii multor generații de elevi, cu care a obținut rezultate remarcabile la olimpiadele naționale și internaționale de fizică, printre primele premii care au construit prestigiul învățământului liceal gălățean (n. 2 febr. 1938, com. Rădești, jud. Galați).

REDIU

Cezar DINU

28 august - 95 de ani de la nașterea, în anul 1925, în com. Oasele, jud. Galați, a medicului **Cezar DINU**, absolvent al Liceului „Vasile Alecsandri” din Galați, doctor în științe medicale, profesor la Clinica de oto-rino-laringologie a Institutului de Medicină din Iași, care a introdus în 1955, în premieră mondială, chirurgia metastazelor ganglionare, autor a două brevete de invenții, președinte al Societății Române O.R.L., membru al Societății Medicale Balcanice și al Societății Franceze O.R.L. (d. 1 iul. 2007, Iași).

Vasile TACU

SMULȚI

10 iulie - 110 ani de la nașterea, în anul 1910, în com. Smulți, jud. Galați, a învățătorului **Vasile TACU**, epigramist, absolvent al Școlii Normale din Bârlad, cu activitate didactică în județul Prahova, colaborator al unor repute reviste literare, inclus în aproape 40 de volume colective de epigramă, membru al Uniunii Epigramiștilor din România, al Clubului Epigramiștilor „Ion Ionescu Quintus” din Ploiești și al Clubului Epigramiștilor „Cincinat Pavelescu” din București (d. 12 iulie 1993).

Cezar FUNDENEANU

25 iulie - 20 ani de la moartea, în anul 2000, în Galați, a profesorului de fizică **Cezar FUNDENEANU**, absolvent al Liceului „Vasile Alecsandri” din Galați și al Facultății de Matematică-Fizică a Universității „Al.I. Cuza” din Iași, cadru didactic al prestigiosului colegiu gălățean timp de aproape patru decenii, care a obținut rezultate remarcabile în activitatea sa profesională (n. 1934, com. Smulți, jud. Galați).

Gheorghe PATRICHE

16 septembrie - 80 de ani de la nașterea, în anul 1940, în com. Smulți, jud. Galați, a profesorului de geografie **Gheorghe PATRICHE**, absolvent al Liceului „Vasile Alecsandri” din Galați și al Facultății de Biologie-Geografie din cadrul Universității „Al.I. Cuza” din Iași, învățător și bibliotecar în comuna natală, cadru didactic și director al Grupului Școlar de Transporturi Auto din Galați, cadru didactic asociat la Catedra de Economie Generală a Facultății de Științe Economice din cadrul Universității „Dunărea de Jos” din Galați, unde a contribuit la formarea multor generații de economiști și profesori de istorie-geografie de la universitatea gălățeană, membru al Societății de Geografie din România, Filiala Galați.

TÂRGU BUJOR

Costel PLEȘA

15 august - 5 ani de la moartea, în anul 2015, în Iași, a medicului **Costel PLEȘA**, doctor în medicină, șef al Clinicii I de chirurgie a Spitalului „Sf. Spiridon” din Iași și unul dintre cei mai buni chirurghi ai acestei instituții medicale, specializat în chirurgie cardiovasculară, care a salvat mii de vieți timp de peste patru decenii, profesor universitar al Facultății de Medicină din Iași, membru al Societății fizicienilor și naturaliștilor din Iași, membru al Societății Internaționale de Chirurgie Cardiovasculară (n. 21 mai 1932, Târgu Bujor, jud. Galați).

TECUCI

14 iulie - 85 de ani de la moartea, în anul 1935, în Tecuci, jud. Tecuci, a profesorului **Ștefan CORODEANU**, întemeietor al Școlii Normale din Tecuci și primul director al Liceului „D.A. Sturdza” din Tecuci, președinte al Federației Didactice din Tecuci, prefect al județului Tecuci, locotenent și comandant al Companiei Regimentul 4 Vânători în luptele de la Miercurea Ciuc din timpul Primului Război Mondial, distins cu Ordinul „Steaua României” cu spade în grad de Cavalier (n. 8 nov. 1878, sat Tecucel, com. Buciumeni, jud. Tecuci).

Ștefan CORODEANU

Constantin ZAMFIR

3 august - 120 ani de la nașterea, în anul 1900, în Tecuci, jud. Galați, a generalului-maior **Constantin ZAMFIR**, medic la Spitalul Militar Central din București și unul dintre cercetătorii care au pus bazele științifice ale acestei renumite instituții medicale, doctor în medicină și farmacie, creator al școlii medico-militare românești de cardiologie, primul medic român care a propus izolarea bolnavilor de hepatită epidemică (d. 10 nov. 1979, București).

4 august - 80 de ani de la nașterea, în anul 1940, în Baia Mare, a medicului și scriitorului **Mihai GANEA**, medic chirurg la Spitalul Municipal din Tecuci, fondator și director general al Fundației și Clinicii „Transilvania” din Tecuci, colaborator al publicațiilor *Ateneu*, *Gazeta de Est* (Vaslui) și *Revista de chirurgie*, membru al Societății Scriitorilor „C. Negri” din Galați.

Mihai GANEA

Ionel ARGHIRE

8 august - 65 de ani de la nașterea, în anul 1955, în Tecuci, jud. Galați, a tenorului **Ionel ARGHIRE**, absolvent al Academiei de Arte „George Enescu” din Iași, fost solist al Operei din Iași, în perioada 1994-2000, solist al Teatrului de Operă din Flensburg, Germania, acolo unde s-a stabilit începând cu anul 2000.

14 august - 50 de ani de la nașterea, în anul 1970, în Tecuci, jud. Galați, a artistei plastice **Mariana MANEA-CÂMPEANU**, lector universitar doctor al Facultății de Arte din cadrul Universității „Hyperion” din București, care deține în palmaresul artistic numeroase expoziții personale și participări la expoziții și saloane de artă naționale, ale cărei lucrări se găsesc în colecții de stat și particulare din țară și de peste hotare, membră a Uniunii Artiștilor Plastici din România, președinte și membră fondatoare a Fundației Catharsis Art din București.

Mariana MANEA
CÂMPEANU

Ion CRĂCIUN

21 august - 105 ani de la nașterea, în anul 1915, în Tecuci, jud. Galați, a aviatorului, artistului plastic și poetului **Ion CRĂCIUN**, pilot în Flotila I de Aviație Iași, participant la cel de-al Doilea Război Mondial, distins cu Ordinul „Virtutea Aeronautică” clasa „Crucea de Aur” pentru participarea sa la peste 96 de misiuni în luptele din Ardeal, care și-a expus lucrările de pictură în expoziții de artă plastică de grup sau individuale în Buzău, Tecuci, Pitești, București, Târgoviște și a publicat versuri în numeroase reviste literare (d. 3 mart. 2001, Târgoviște).

Emil GAVRILĂ

26 august - 85 de ani de la nașterea, în anul 1935, în Tecuci, jud. Galați, a profesorului universitar **Emil GAVRILĂ**, doctor în economie, cadru didactic la Catedra de Științe Sociale a Institutului Politehnic din Galați, ulterior la Catedra de Economie Generală a Universității „Dunărea de Jos” din Galați, decan al Facultății de Științe Economice și Administrative și prorector al Universității „Dunărea de Jos” din Galați, în perioada 2001-2004, membru al Academiei Oamenilor de Știință din România și al Asociației Generale a Economistilor din România.

8 septembrie - 80 de ani de la nașterea, în anul 1940, în Tecuci, jud. Galați, a profesorului de limba și literatura română **Dionisie DUMA**, cadru didactic în Tecuci, animator al Cenaclului literar „Calistrat Hogaș” din Tecuci, poet, deținător a numeroase premii, laureat al Festivalului Internațional de Poezie și al Revistei *Antares* din Galați, membru al Uniunii Scriitorilor din România, al Societății Culturale „Junimea 90” din Iași și al Societății Scriitorilor „Costache Negri” din Galați, Cetățean de Onoare al Municipiului Tecuci, distins cu Premiul de Excelență pentru întreaga activitate literară de către Filiala Iași a Uniunii Scriitorilor din România (d. 19 ian. 2018, Tecuci, jud. Galați).

Dionisie DUMA

14 septembrie - 55 ani de la nașterea, în anul 1965, în Tecuci, jud. Galați, a farmacistei **Nela BIBIRE**, profesor universitar doctor la Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași, specialist în farmacognozie, care a publicat numeroase articole științifice în reviste de profil și în volume ale conferințelor naționale, membră a Colegiului Medicilor și Farmaciștilor din România, a Societății de Științe Farmaceutice din România, a Societății Române de Istorie a Farmaciei.

Victorița ȘTEFĂNESCU

28 septembrie - 65 de ani de la nașterea, în anul 1955, în Tecuci, jud. Galați, a medicului **Victorița ȘTEFĂNESCU**, doctor în Științe medicale, absolventă a Facultății de Pediatrie din cadrul Universității de Medicină și Farmacie din Iași, medic primar și director general al Spitalului de Urgență pentru Copii „Sf. Ioan” din Galați, cadru didactic la Facultatea de Medicină și Farmacie din cadrul Universității „Dunărea de Jos”, șef de lucrări la Catedra de radiologie și imagistică medicală.

TUDOR VLADIMIRESCU

11 iulie - 60 de ani de la nașterea, în anul 1960, în com. Tudor Vladimirescu, jud. Galați, a poetei **Vera CRĂCIUN**, autoare de literatură pentru copii, membră a Societății Scriitorilor „C. Negri” din Galați și a Uniunii Scriitorilor din România, Filiala București, colaboratoare la numeroase publicații literare, premiată la mai multe festivaluri și concursuri de creație literară.

8 august - 30 de ani de la moartea, în anul 1990, în com. Tudor Vladimirescu, jud. Galați, a măicuței **Teodosia** (din botez Zorica Lațcu), preparator la Institutul de Lingvistică din Cluj, care a colaborat la întocmirea Dicționarului Limbii Române al Academiei Române coordonat de Sextil Pușcariu și la bibliografierea revistei *Dacoromania*, autoare a unor volume de poezie și traducător la Editura Institutului Biblic al Patriarhiei Române, călugărită, în 1948, la Mănăstirea Vladimirești din județul Galați, sub numele de Teodosia (n. 17 mart. 1917, Mezötur, Ungaria).

15 septembrie - 15 ani de la moartea, în anul 2005, la Spitalul Elias din București, a stavroforei **VERONICA** (din botez Vasilica Gurău), întemeietoare și maică stareță a Mănăstirii Vladimirești din județul Galați, personalitate de seamă a monahismului ortodox din zona Dunării de Jos, care a făcut detenție politică, pentru convingerile sale religioase, în închisorile comuniste de la Jilava și Miercurea Ciuc (n. 26 aug. 1922, com. Tudor Vladimirescu, jud. Galați).

Vera CRĂCIUN

UMBRĂREȘTI

26 august - 95 de ani de la nașterea, în anul 1925, în com. Umbrărești, jud. Galați, a profesorului **Ion T. SION**, învățător în comuna natală, care a predat istoria și limba română în școlile din Umbrărești-Deal, Umbrărești-Vale și la Liceul Agroindustrial din Tecuci, pasionat de istorie și neobosit sormonitor al arhivelor și bibliotecilor din țară, autor al monografiei comunei Umbrărești din județul Galați, Muzeul de Istorie „Teodor Cincu” din Tecuci instituind, în anul 2016, Premiul „Ion T. Sion” acordat elevilor și studenților care au obținut rezultate remarcabile la olimpiadele de istorie și cercetătorilor care au elaborat lucrări legate de istoria Tecuciului (d. 31 apr. 2016, Tecuci, jud. Galați).

VALEA MĂRULUI

2 august - 75 de ani la nașterea, în anul 1945, în com. Valea Mărului, jud. Galați, a poetei **Speranța MIRON**, care a publicat în reviste școlare și este prezentă în mai multe antologii și volume colective de versuri, colaboratoare a numeroase reviste literare, prefațatoare a mai multor cărți de poezie, membră fondatoare a Cenaclului „Perpessicius-Crihană” din comuna Valea Mărului, distinsă cu Diploma de Excelență pentru întreaga activitate literară acordată de Asociația Culturală Bogdania din Focșani, în anul 2012.

Speranța MIRON

Ștefan VÂRGOLICI

VÂRLEZI

(?) august - 95 de ani de la moartea, în anul 1925, în Galați, a preotului **Ștefan VÂRGOLICI**, care a condus protoieria Covurlui, hirotonit preot pe seama Bisericii „Adormirea Maicii Domnului” din Târgu Bujor, predicator al Episcopiei Dunării de Jos, profesor de religie la Școala din Costache Negri și la Liceul „Vasile Alecsandri” din Galați, președinte al Consistoriului eparhial și al Societății Clerului Român „Solidaritatea” secția Covurlui, membru în Comitetul de conducere al Spitalului „Elisabeta Doamna” din Galați (n. 12 dec. 1851, com. Vârlezi, jud. Galați).

Rubrică realizată de: Otilia Pricopi, bibliotecar Serviciul Referințe

Lumina din întuneric

Mihaela Gudană, bibliotecar Biblioteca Comunală Ghidigeni

O altă experiență desprinsă din realitatea lumii de astăzi, transpusă cu același talent de colega noastră Mihaela Gudană, care aduce în prim plan un „om năcăjit” al locurilor, care își găsește alinarea în paginile cărților împrumutate de la biblioteca din sat.

Ușa o deschide mereu ușor și pășește timid când intră, pentru că așa este el, un om timid. Mâinile muncite scot din sacoșă cărțile învelite în ziar. Îmi place grija pentru cărți și mai ales dorința lui de a citi. Ion citește cărți împrumutate de la bibliotecă de mulți ani. Atât știu despre el: că e singur, că l-a părăsit nevasta, că vine la bibliotecă de ani de zile și că nu l-am refuzat niciodată când a împrumutat cărți. I-am dat ce a vrut să citească, știind că îi fac o bucurie și m-am gândit că poate asta este una dintre puținele sale bucurii, ce pot fi numărate pe degete.

Are viața lui tristă, muncește cu ziua, își câștigă traiul și nu bea. Poate că el este „omul năcăjit” al lui Sadoveanu, acela care de copil era cuprins de lipsuri și greutăți. Acum, este la o vârstă asemănătoare cu cea la care unii bărbați ies la pensie. La el nu poate fi vorba despre a sta acasă și a primi bani, pentru că nu a avut serviciu la stat niciodată.

Mereu dezvelește cărțile de hârtia de ziar. Eu îl întreb ce face, el zâmbește puțin și serios.

- Unde muncești azi, Ioane?

- Mă duc să tai lemne la blocuri, m-a chemat o doamnă să-i tai lemne și să i le așez în magazie, frumos!

Imediat am văzut pe chipul lui bucuria muncii bine făcute. Imaginea lemnelor așezate deja o avea în ochi și îi plăcea cum erau stivuite, pentru că folosise cuvântul „frumos” în timp ce mâna tăia aerul scurt și des, indicând cum stau lemnele unele lângă altele.

- E bine, că ai de lucru! îi spun bucuroasă și eu, că avea unde să meargă la muncă. În ciuda iernii și a zăpezii își găsea de făcut câte ceva pe la oameni, de obicei pe acolo pe unde mai fusese.

- Am, de muncă, nu mă plâng! Dacă îmi dă să mănânc ceva e bine, mănânc. Pe urmă, seara mă duc acasă, aprind lumânarea și mai citesc, doamnă!

- Nu ai lumină, Ioane? întreb gândind că în aceste vremuri moderne nu se poate să trăiești fără curent electric.

- Nu am lumină, dar cumpăr lumânări și aprind seara. Mai am un aparat de radio cu baterii. Îl am de la mama rămas și mai ascult la el. Îmi place!

El a rămas singur demult și ani la rând umbla pe drum cu mama lui. Mergeau la câmp împreună, la prășit cu ziua la oameni. Dar a pierdut-o și pe ea, pentru că era bolnavă și cu zile puține.

- Să stai fără lumină... se întunecă devreme, câte lumânări îți trebuie să arzi în fiecare seară, câte o iarnă întreagă, până când se lungește ziua...

Dar poate că pentru el lumina vine din altă parte, că necazul lui este luminat de fiecare zi dată de Dumnezeu cu sănătate.

- Bine că am unde să muncesc și că pot să muncesc în fiecare zi. Nu lumina e cea mai mare grijă a mea. M-a plouat în casă în toamna asta. E acoperișul prost.

Dar cine știe câte erau proaste în viața lui, de om cu atât de puține bucurii?

- Am pus o oală în pod și se strânge apa acolo, mă sui și o golesc, dacă plouă iar, să aibă unde să curgă. Dar acuma-i zăpadă, nu se topește... doar la primăvară.

Urma să-l prindă alt anotimp în necazuri și nevoi. Avea grija ploilor de primăvară, a acoperișului spart, a luminii, pentru că ziua se va mări.

În primăvară, când a mai venit să ia alte cărți a venit cu un câine după el, un cățeluș cu alb și negru, cuminte și timid precum stăpânul. A stat la ușă și l-a așteptat, privind des la ușa care nu se mișca. Adusese cărțile citite la lumânare, la fel, învelite în ziar, curate în mâinile lui muncite și murdare de muncă, nu de furat de la alții sau de înșelat.

- Bine că am ochelari acum, doamnă! I-am pierdut pe ai mei, dar i-am găsit pe ăștia la Nae, un vecin, mi i-a dat, i-am pus în buzunar după ce mi i-a dat, i-am curățat acasă. Și văd bine să citesc cu ei.

A întins mâna, cu palma deschisă să-mi arate că așa citește el bine, și ochii s-au dus după degetele ce imitau rânduri de carte imense. A strâns pumnul, cartea s-a ascuns în minte.

Vorbind cu Ion mi-am amintit de nevasta lui, pe care o cunoșteam bine. Plecase de la el, nu aveau copii, trăise cu ea câțiva ani fără ca el să mai fi avut înaintea altă femeie. Avusese viață de om singur

și însingurat, iar acum se întorsese la ea, după ce Ileana plecase de la el. Nu știa unde plecase. Auzise de pe la unii și alții că prin Italia, după un alt bărbat, dar el renunțase să mai întrebe sau să afle.

- Cum? Nu te mai interesează de ea deloc? l-am întrebat uitându-mă la chipul lui cuprins de tristețe. A întors privirea către geam, se uita lung spre stradă și zâmbetul cuminte plecase în căutarea amintirilor, poate că a unor vremuri frumoase trăite cândva, pe care le lăsase în urmă sau le păstra ca pe odoare în suflet.

- Nu! Nu! a spus degetul arătător al mâinii stângi. Nu mă mai interesează femeia asta deloc. Era belea mare, nu era în stare de nimic, nu câștiga două pâini pe zi.

Cât însemnau două pâini? Oare ele puteau să aducă liniștea peste durerea dată de sărăcie și revoltă?

- Bine c-a plecat! a continuat el a lehamite. Umbra fără rost, nu-i plăcea nici să fie curat în casă, nu spăla vasele...

- Dar a fost nevasta ta! Am vrut să-i aduc aminte prin tonul meu, dar... m-a oprit:

- Și ce dacă! În ultimul timp se schimbaseră mult, nu mai era ea.

- Cum adică? Poate că avea și ea niște nemulțumiri, nu spunea?

- Nu știu! Ea era o fictivă, o străină, iar eu m-am retras în psihicul meu.

Cuvintele mele s-au oprit. Nu știam să vorbesc despre retragerea în psihic. Mi-a venit în gând că această retragere se numea nefericire, ori poate resemnare. Am înțeles că sufletul are aceleași suferințe și la omul bogat și la cel sărac, iar dragostea nu te întrebă dacă ești bine îmbrăcat sau umbli murdar. Ea vine pe orice vreme, la oricine, lovind sau înveșmântând inima în minuni.

Printre ramuri de finic, domnul învățător Ion Toporău suie drumul către stele...

ION TOPORĂU s-a născut la 1 octombrie 1938, în comuna Cudalbi, județul Galați, din părinții Toader și Dafina. După absolvirea Institutului Pedagogic de Învățători din Galați, predă, pe rând, la școlile din Cudalbi, Liești, Șerbănești, Lungoci, Hanu Conachi. Asemenea domnului Trandafir din opera lui Mihail Sadoveanu, pe lângă învățătura de carte, a transmis copiilor și o altfel de învățătură, mult mai înaltă, cea care nu se poate preda decât cu inima, fermecând zilele de școală ale elevilor.

Cum Școala de la Lungoci a fost o școală binecuvântată de Dumnezeu, pe la pupitrul său didactic, un alt Apostol, asemenea unui magician, fermeca viețile copiilor, pe care numai cu inima îi purta prin minunata împărăție a cărții.

Singura lui metodă de a preda era dragostea, dragostea cea fără de margini,

Ion Toporău

care făcea din chipul lui un adevărat spectacol unde, pe rând, își aflau expresia întrebarea, mirarea, uimirea, în timp ce cu ochii ne tot sorbea inocența.

Orele de lectură erau ore de rai. Domnul nostru jongla cu intensitatea cuvintelor, dar și cu limbajele personajelor într-un mod atât de magistral încât le vedeam aieva în tot pitorescul lor.

Noi, copiii, îl simțeam ca pe un tătuc care nu mai avea mult până la a ne ține pe genunchi, așa-i eram de dragi.

Pot spune că, grație dumnealui, școala nu ne-a răpit copilăria, ci i-a adăugat clipe nemuritoare.

Sărutăm mâna,

DOMNUL NOSTRU

Ionica Sava și Costina Sava,
bibliotecar

Biblioteca Comunală Fundeni

O pagină de istorie locală din lucrările învățătorului Alexandru Chiscop (1908-2000)

Gina Obreja, bibliotecar Biblioteca Comunală Țepu

Gina Obreja ne-a obișnuit deja cu informațiile inedite despre comunitatea locală, adesea postate pe pagina sa de facebook și oferite cu generozitate celor interesați de istoria comunei Țepu, aducând în prim plan personalități locale și pagini inedite din memoria locurilor. Și de această dată reușește să ne surprindă cu descrierile unor vremuri trecute, când țăpenii erau „sub vremuri”, cele ale Primului Război Mondial, descrieri cuprinse în manuscrisele învățătorului Alexandru Chiscop, care sperăm să vadă la un moment dat și lumina revelatoare a tiparului.

Alexandru Chiscop a fost un învățător pe care l-am cunoscut prin intermediul lucrărilor (dactilografiate) pe care le-a scris despre comuna Țepu (1976) și despre folcloristul Tudor Pamfile (1980). S-a născut în anul 1908 în comuna Țepu, unde a și fost învățător timp de un an, stabilindu-se apoi la Buzău, unde a fost director de școală. A fost deținut politic timp de aproape 9 ani, în închisorile comuniste legând prietenii cu persoane importante, care ulterior, după ieșirea la pensie, i-au înlesnit cercetările în colecțiile Bibliotecii Academiei Române, care au avut ca rezultat cele două volume anterior menționate. Din lectura acestor lucrări putem remarca atât iubirea sa față de satul natal, de consăteni, cât și sentimentele de mândrie și respect față de contemporanul său, Tudor Pamfile (ce-i era unchi după mamă).

Alte detalii nu cunosc despre viața sa, dar aş vrea să vă fac cunoscut un fragment din prima sa lucrare, „Comuna Țepu - Galați în contextul istoric al poporului român”, pe care am popularizat-o și în mediul electronic, cu prilejul Zilei Eroilor, pentru că a fost dorința sa ca lucrarea să fie cunoscută de generația tânără. Este o lectură emoționantă, care evocă viața satului nostru în timpul Primului Război Mondial:

„Un episod din timpul războiului mondial 1916-1918 ne va arăta viața satului Țepu și Țepu de Sus.

În viața satului nostru erau multe nevoi și multe griji din cauza unei catastrofe naturale, care distrusese complet semănăturile și apoi neliniștea declanșării unui război mare, care va aduce multe pierderi de vieți și de materiale.

Era 15 august 1916, noaptea Sfintei Mării, orele 24. Tot satul Țepu s-a sculat din somn, speriați de dăngănitul clopotului mare și mic, ale bisericilor celor două sate, îmbinându-se sunetele cu celelalte, ale clopotelor bisericilor din satele: Brăhășești, Gohor,

Nărtești, Negrirești, Vizurești și Tecucel, făcându-se o larmă de-ți venea să intri în pământ!!!

Se decretase mobilizare generală și plecarea tuturor bărbaților la luptă, pentru apărarea gliei și dezrobirii naționale. Nu știm cum a trecut jumătatea a doua a nopții, căci lacrimile bunicilor, ale femeilor și copiilor curgeau fără întrerupere pe obrazii lor cei arși de soarele torid, pe câmpiile bătătorite de generațiile care au pierit în vremuri, apărându-le, lăsându-ne nouă drept moștenire.

În zorii zilei, toți bărbații îmbrăcați în haine ușoare, la subțioară cu mâncare de o zi, au plecat cărduri, cărduri spre Gara Berheciu, cea mai apropiată gară de imbarcare, care niciodată cred n-a fost și nici nu va mai fi udată de lacrimi ca atunci, când trenul, încărcat la refuz, aducea oamenii de pe întreg traseul căii ferate, ducându-i cu multă greutate spre garnizoana orașului Tecuci, spre organizarea militară a frontului de luptă. În numai două zile întreaga garnizoană a rămas fără un soldat, care să fi lăsat imaginea, că odată orașul era vesel, văzând și auzind plutoanele mărșăluind și cântând cântecele ce ne răscolea sufletul pentru eliberare și unirea independent.

Satul acum părea pustiu, căci nu vedeai pe ulițe, decât din loc în loc câte un bătrân sau bătrânică, stând în fața porții, parcă așteptau pe cineva care să le liniștească sufletul și să le dea iar liniștea și dragostea de viață sau câte o tânără femeie cu câte un copilăș de mână, aducând apă de la un puț sau izvor cu apă rece. Multă tristețe și amărăciune de pelin era în sufletele celor care au rămas fără sprijinul soților, tată copiilor nevinovați.

Toamna grea, cu lipsă de alimente și îmbrăcămintă, părea că se sfârșește cu zilele anului... Vești de la cei plecați pe frontul de luptă nu se primeau, decât zvonuri că armata noastră a suferit pierderi mari de oameni și material și că o retragere totală se apropie cu stabilitate pe linia Carpați-Siret-

Galați. Din când în când zvonul că a căzut eroic Gheorghe Marcu, Nicolae Chiscop, Ionică Mândru, etc... și în felul acesta satul îmbrăca haina cernită a doliului național.

Toamnă cu ploi reci, zile de ceață, lume îndurerată și înlăcrimată, lipsită apoi de cele necesare familiilor, când într-o bună dimineață, aurora începea să se arate. În sat sosise obosiți de marș forțat un întreg corp de armată rusească, în întâmpinarea inamicului, care înainta vertiginos. Femeile și copiii n-au mai ieșit din casa lor, căci le era frică de cavaleria rusească - cazacii, în hainele lor nemaivăzute până atunci de sătencile noastre le-a uimit. Săriturile și exercițiile făcute pe caii lor mari, pe cap cu căciulile lucrate dintr-o piele de oaie întregă, cu măntăile și cismele împintenate, cu armele neîntrecute cu lăncile și sulilele fixate la tureatca cismeii făcea ca lumea să tremure de groază, numai văzându-le, dar să le fi văzut la luptă!

În decurs de o zi cât a poposit în sat, după plecarea lor nu a mai rămas nimic în magazia țăpeanului, nici în grajdul vitelor, nici în grădina de nutreț... Totul s-a spulberat întocmai ca zăpada ce nu se așează pe pământ, când crivățul își trimite fluerul sinistru al iernii... S-au ridicat și căruțele cu boi și cu cai sub formă de rechiziții, căruțe încărcate cu nutreț și alimente, ba la câte o căruță ridica și un om bătrân, care conducea carul cu boi sau cai până departe unde poposea, ca apoi să-l trimită înapoi pe jos, fără animale și fără căruțe.

De acum se deschide în sat o mare lipsă de orice mijloace, care le-ar fi dat posibilitatea existenței lor.

Au început apoi să apară armatele noastre, care se cartiruiiau prin toate casele, grajdurile și magaziiile găsite goale, făcând din ele locul de odihnă și adăpost pentru iarnă. Veniră în sat atâta armată, căci era mai deasă ca iarba și frunza codrului! Odată cu armata a sosit și o întregă coloană de refugiați de prin teritoriul ocupat, Muntenia și Oltenia. Femei, copii, bătrâni care și ei s-au îngămădit ca toți ceilalți în casele satului bătrân și milos pentru toți copiii și toți românii lui, de un neam și sânge.

Alimentația, nu numai a armatelor, dar și a întregii populații civile o făcea armata. Fiecare mergea cu gamela, cu oala să-și ridice mâncarea de la magazia armatei și a bucătăriei, pentru întreaga familie sau pe 3-4 zile, după cum era stocul magazinei. Îmbrăcămintea și încălțăminte lipseau total, căci țara nu putea face față decât în mica măsură pentru armată. Focul s-a putut într-o oarecare măsură rezolva, căci gardurile nu au mai rămas în picioare, precum și pădurea mare de stejari bătrâni din partea de miazăzi a satului, pădurea lui Nistor Cincu. A

fost atât de frumoasă acea pădure, căci nu-ți aduci aminte, decât ca de un codru, în care se adăpostea populația românească de năvălirile tătarilor și turcilor. Geaba încercăm s-o reabilităm, căci nu se poate!

În așa aglomerație de lume, lipsită de alimente și îmbrăcămintă, neputându-se nici curățenia corporală să se facă, în condiții minime cel puțin, o epidemie de tifos exantematic a secerat în scurt timp sute de vieți omenești. În fiecare dimineață, echipele sanitare ale armatei și ale satului se prezentau la casele unde erau cartiruiți soldații, refugiații și populația locală, ridicându-i pe cei găsiți morți... Duși într-o căruță cu boi, unul peste altul, așa cum îi puteau urca, duși la cimitir, îngropați unul lângă altul, scriindu-le numele pe câte o scândură de brad...

Am fost și eu martor la o înmormântare, căci casa părintească a noastră se afla lângă cimitir și prin fața ei trecea zilnic carul cu morți, de câte două sau trei ori. Până în luna lui mai 1917 s-au înmormântat în cimitirul din Țepu circa 700 de morți. Acum, moartea nu mai impresiona, căci lumea se obișnuise cu această epidemie care secera fără cruțare. Știau că într-o bună zi le va veni rândul la fiecare și că nimeni nu va scăpa. Oare cum să nu se fi pierdut atâta lume lume, când cămașa și hainele omului erau o movilă, un furnicar întreg de paraziți... păduchi care purtau în glanda lor salivară microbul, ce-l transmitea prin înțepătură, îmbolnăvind-l mortal.

Pe lângă tifos, care făcea ravagii în lumea satului, se mai adăuga și râia, un fel de paianjen, care făcea galerii prin pielea oamenilor și toată lumea, în special copiii nu făceau altceva decât se scărpinau pe corp cu o pânză apret, până când începea să curgă sângele. Din cauza scărpinatului, se făcuse pe pielea oamenilor un fel de răni întinse ca o pecingenă și nu mai scăpa lumea de ea, cu toate că serviciul sanitar militar venise în ajutor cu soluție medicală pentru vindecare! Au trecut ani până când populația a scăpat de acest flagel destul de periculos...

O sarcină mare rămânea acum armatei, căci armata acum avea grijă nu numai de ostașii luptători de pe câmpul de luptă, dar și de populația din interiorul țării, care nu era și ea mai departe de lupta celui din linia întâia de foc. În primul rând, grija pentru copiii orfani, pe care i-a luat sub oblăduirea ei, internându-i prin orfelinatele din țară, crescându-i și educându-i în spiritul vremii, devenind cetățeni curați și devotați neamului.

Au plecat atunci mulți copii, plânși de mamele lor neputincioase a le da ajutor, dar după un timp scurt au venit înapoi, atunci când au încetat ostilitățile. Târziu, prin 1920-1921, apare în Țepu un elev de liceu

îmbrăcat în uniforma aceea de elev, care-ți încântă ochii cu frumusețea ei! Era Toma Ion, poreclit Incică - locuia pe dealul ce urcă la viile țăpenilor.

Mi-a rămas o imagine, pe care n-o pot uita și nici nu voiu uita-o, până la sfârșitul vieții mele... Era primăvară. Înflorise toți pomii din livezi și grădini. Albinele harnice zburau din floare în floare cât era ziuica de mare, culegând nectarul mierei. Eu, împreună cu surorile mele, Frusina și Safta, cu fratele meu Nicolae, urmam la locul de veci pe mama mea, moartă de tifos exantematic. Copii mici fiind, sub oblăduirea unchiului meu - bădia Grigore, mătușa mea - tața Ruxandra, bădia Gheorghe Oiță și bădia Răduță, împreună au aruncat ultimele lopeți de pământ pe mormântul mamei, pe care n-am mai văzut-o... Pe poarta cimitirului intrase o căruță stricată, trasă de un cal negru foarte slab, hamuri de funie foarte uzate și în sfârșit, mizerie nemaiîntâlnită... Doi copii de vârsta mea, 10-12 ani, plâneau și strigau ajutor. Cine erau? Bietul Toma Ion cu fratele lui, ambii conduceau pe tatăl lor la casa veșniciei!!! Căruța fiind stricată s-au slobozit roatele din spate și mortul a rămas cu coșciugul - sicriul - suspendat, dând înfățișarea că mortul - tatăl copiilor - ar fi înviat și striga : unde mă duceți?

Atunci, unchii mei au intervenit pentru a ajuta copiii care plâneau de durerea morții tatălui lor, dar și de spaima sau frica întunericului, căci era seară, noaptea aduce și a adus de veacuri, în tradiția neamului nostru - strigoi, stafii, duhuri rele...

Au trecut ani și ani și n-am mai văzut pe Toma Ion - Incică- decât atunci când a venit ca elev de liceu militar în vacanța de vară. În al doilea an, când îl așteptam să vină am auzit că valurile mării, în lăcomia lor, l-au înghițit, el fiind în colonie cu școala la mare sau că ar fi murit de oftică/tuberculoză. Poate acesta să fie adevărul, căci doar sărăcia și mizeria războiului a lăsat urme adânci în sănătatea copiilor...

Terminasem școala normală de învățători și în Țepu a venit un vechi prieten din școala primară - Costică Concită, poreclit de băieți Coțac. El rămas orfan de ambii părinți și a fost întreținut de orfelinat, a terminat liceul și apoi Academia Teologică, pentru cariera de preot; azi e preot în satul Țepu, satul lui iubit...

În vara lui 1917, luna august, când în luptele de la Mărășești, căutau deschis să-și arate eroismul,

Țepu a fost zona de luptă a armatelor în refacere și când bombardamentul a început, credeam că pământul se scufundă, soarele nu mai luminează și nici nu mai încălzește pământul. Noaptea de 6 august, o noapte luminată ca ziua de către obuzele și șrapnele aruncate de tunurile care băteau în baterie de mii și mii de rachete aruncate, de diferite culori, îți da imaginea unei nopți din infernul lui Dante! Se contopea groaza cu admirația, cu saltul eroilor noștri, dând sentimentul sublimului ... Totul te făcea să vezi și să auzi cum ostașii noștri se avântau în luptă tot mai puternic și cu mai mult curaj de luptă și jertfă! Bieții bunici și mame de copii cu bărbații avântați în luptă pe câmpia Mărășeștilor, au strâns în traistă câteva ciure de mălai sau făină, câteva cepe să le aibă pregătite gata pentru clipa plecării... Copiii înfricoșați în jurul lor așteptau semnalul de plecare în refugiu, în caz că inamicul va rupe frontul înaintând spre obiectivul propus...

Oare toate acestea petrecute în lumina satului Țepu, nu ne face să ridicăm aceste suferințe, pline de groază și martiraj, pentru cei care au rămas în sat, la rangul de eroi?! Oare aceste suferințe nu sunt mai mari, ca acelea ale luptătorilor din linia întâia a focului inamic?! Nu merită oare mamele noastre care au murit secerate de bolile și mizeria aceluia timp, să fie ridicate la rangul de jertfă, de eroism?!

Oare, dacă nu erau acele timpuri, nu aveam și noi orfanii, pe mamele noastre lângă noi, să ne crească, să ne dea mângâiere de mamă, să ne mângâie cu vorbe dulci, cu cântecele lor, adormind pe brațele lor moi și mloase, dându-ne viață de iubire și dragoste pentru umanitate?!

Credem, pe drept cuvânt - sunt motive ale neamului nostru, așa cum, din timpuri de demult - că neamul nostru românesc este neam de martiri, neam de jertfă a sutelor de ani! Numai prin martiraj am ajuns să avem azi un soare ce ne luminează pământul, soare care ne face să ridicăm trecutul în slavă, trecut pe care s-a clădit acest neam de eroi, care întrevăd un viitor de aur pentru întreg poporul român.

Am căutat să arăt acest episod al satului nostru, care prin așezarea lui, a putut fi în toate timpurile grele leagănul de mângâiere a tuturor celor care au venit să-și caute liniștea și adăpostul! E satul care a fost și este gazda tuturor celor ce le-a fost dat să fie eroi!"